

Locuinta Redactorului
si
Cancelari Redactiunii
e in
Strat'a trageratorului [L8-
vezutoza], Nr 5.
Sorisorile nefrancate nu se voru
primi decata numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articoli tramsi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comerciali si economici.

Va es fi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Incunoscintiare.

Spre a suruge neajunselor materiali a unei parti a intelligentiei nostre lipsite, dar' zelose, indata de la esferea acestui diariu am datu respectivilor mai multe esemplarie „g r a t i s“. Acestu numeru de esemplarie s'a urcatu din anu in anu, incat asta-di gratificatiunea reprezinta considerabil a summ'a de 1500 fl. v. a., unu sacrificiu aces- tu-a destulu de mare de la unu organu de publicitate, care de la urdrea lui pana in tempulu presente s'a luptat mereu cu deficie prea inseminate. Am facutu, si vomu urma a face bucurosu acestui sacrificiu, ca-ci estu-modu credem a poté mai bine se dama spresiune multiumitei nostre pentru ajutoriele, ce partea mai favorita de sorte a cetitorilor nostri, ni le-au intinsu in necasurile ce s'a fostu ingreunat, unul dupa altul, a sup'r'a acestui diariu, — éra de alta parte, astfelu credem ca vomu poté contribui la desceptarea gustului de ceterie, care la noi nu e inca desvoltat.

Urmantu ince cu gratificatiunele in viitoru *nu mai potemu insi-ne platiti si marcele pentru portulu postei*, deci rogam pre toti acei DD. particulare sau acelle societati de lectura a tenerilor rom., insotiri gimnasiale, teologice, preparandiale, etc. cari de la noi au parte de acesta favore, ca pre an. 1872. se ni tramita ca desdaunare pentru „marcele postali si reclamatiuni eventuali.“ cate 1 fl. v. a. pre unu semestru, sau 2 fl. pre unu anu intregu, cati de la 1. jan. 1872. innainte esemplariele gratuite se voru tramite „numai“ celor ce voru fi respunsu acesta tassa receruta pentru marce, dreptu portu postale.

Redactiunea.

Pest'a, 9/21. dec., 1872.

Camer'a deputatilor Ungariei au votat alalta eri bugetulu ministerului de justitia si l'a votat fara animositate in discusiuni, si acestea inca au fostu scurte. Principiul despartirei justitiei de administratiune, proclamatu in 1869 prin legea despre potestatea judecatoresca, au cascigatu prin votulu d'alalta eri, realitate in cifre, si in cete-va septemanie va fi essecutatu in fapta, de ora ce administratiunea justitiei, luata din man'a municipioru, se trece ca functiune a suveranitatii statului in man'a judecatorilor numiti de dinsulu, remanendu municipioru autonomia administrativa, asié precum s'a croitu prin semi-aristocratica lege municipale. — Aproape 3 millione fl. sunt spesele necesarie pentru administratiunea justitiei, mare summa, dara daca justitia va fi buna nu este scumpu platita, temerea ince este generale, ca in bunatatsa justitiei nu va resulta din nou'a organisatiune, parte pentru ca noii judecatori si procuratori sunt in prea multe casuri omeni abie esti din secole si fara de prasse, parte si mai vertosu pentru ca judecatorii voru ave a lupta cu defectele legii, ce voru intempi la totu passulu. Prin urmare se provoca, asié discundu, cu de a sil'a discretiunea si bu-nu placulu acestoru mare parte noui omeni, daca guvernulu si camer'a nu voru grabi a li da in mana legea carea se-i conduca. S'a facutu lege pentru responsabilitatea judecatorilor, dara acesta remane illusoria pana candu nu se voru crea legile organice, cari totu lipsescu inca. Codificatiunea innantedia cu iutiel'a melciului, si pentru aceasta intardfare cine este respundietori? si guvernulu si camar'a. Fostulu ministru Horvath se apuse cu energia de reforme, dar' reactiunarii s'a sprijinu de acestu barbatu intru adeveru luminatul liberal, si i pusera felu de felu de pedece pana in urma degustatu la silira a-si cere de-misiunea. Ministrul actual Bitto n'a facutu inca chiaru nemica; si judecandu dupa deschiaratiunea lui in cestiunea publicitatii si verbalitatii, nu se potu accepta de la Dsa reforme radicali, de altintre este omu inchis si nu se scie ce cugetu are, pote fi ca clocesce la mari planuri, noi ince mai credem ca structur'a creerilor dsale nu este faceta conditiune si ca tacituanitatea, ce i-se impata, este resultatulu lipsei de idei mari si allu reactivitatii. Am dorit se ne insielamu, dara urit nature quod vult unica manere.

Cabinetulu Auersperg va avea grea pusetiune, majoritatea de care trebeu se dispuna in senatulu

imp. spre a poté scote la calle politic'a reactiuna ria, la care l'a ajutat dualistii transilvanii, este forte problematica. Cunoscute fiindu acum rezultatulu alegerilor, se poté precalcula sucessulu ce va ave ministeriulu in senatulu imp. care se va deschide mercuri-a viit. (27 dec. a. c.) Senatulu imp. trebuie se aiba cu totulu 203 deputati, si pentru ca se pota aduce concluse valide se recere numerulu de 100 deputati. D'intre cei alsi sunt 91 guvernamentali, 73 oppositionali, si 23 declaranti, cari nu se voru infacisia, prin urmare guvernul despu de una majoritate forte precaria, dar' fiindca fara de cei 23 declaranti din Boem'a, inca si 4 din Moravi'a se voru absentati, asié numerulu deputatilo: u oppositionii face 69. Daca acesti-a voru intrat, atunci guvernul nu va poté despune de majoritatea de doue din trei parti necessaria pentru reforma electorale, éra de nu voru intrat cei 69, atunci senatulu imp. este mancu si incapabile de a face concluse valide. Acestea sunt impregiurari impossibile si astfelu de situatiune nu se pot sustine multu timpu.

Andrass si-face reclamuri.

Indata dupa demisiunea lui Beust, pre socotel'a acestui-a, si spre glorificarea inteleptiunii diplomatici, a lui Andrass incepuse a se face nescari revelatiuni diplomatici, cari le relevasem si noi si despre a caroru valore spusesem opiniunea nostra. De atunci buccinaturele organelor platite a mai slabitu, ceea ce se pare a nu placé Duii Andrass, dedat a fi mai adese ori tamaitu si profumatu. Fondurile secrete ce i stau la despusestiune sunt destullu de abundante, tarimaturele lui ajunseza pana la Paris, ca-ci „Dinariul Desbaterilor“ (Journal des Débats) intona ca din seninu, unu imnu deliciosu intru marirea marelui cancellariu allu imperiului ostrungurescu, care asta-di este in fericita situatiune de a poté impune Franciei. Biet'a Francia, seu mai bine bietulu „diariu allu Desbaterilor“ se pare a fi uitata, ca de unu anu intregu lumea nu mai cauta spre Parisu, nu acolo se face acum politic'a Europei, nu mai asculta nimeni cu sfila si cutremuru discursulu de annulu nou din Tuillerie, nu mai resiede acolo misteriosulu si infascinatiorulu sfinge, de a carui voce tremură odata poternicii lumiei. Tote acestea le-a uitatu „Journal des Débats“, ca-ci altintre ar' trebul se scie ca reclamulu ce face ellu Duii Andrass nu platesce o ceapa degerata, — dara bonus odor subventionis... et hymnus valeat quantum valere potest. Lui Andrass place, apoi bast'a. — Diariul francesc vorbindu despre „inaltele calitati alle nouului ministru de externe ostrungurescu“, dice intr'altele „precum si marimea caracterului despre care au datu dovedi in cursu de cinci anni sunt de commune cunoscute si se afia omeni cari affirma, ca Austria acum antai'a-si data din dilele principelui Ferice Schwarzenberg, (magulitoria assemenea! R.) are in frunte unu adeveratu barbatu de statu. Conte Beust avea fara indoiala mari calitati, dinsulu era unu ministru forte instruitu, carele cunoscere din temeiul politic'a contemporana, unu spiritu inventiosu avendu in prisontia medioclele subsidiarie, dara totodata partesanu allu measurelor espeditive si a calii de auru, diplomatu innainte de tote, i placea a incunguri greutatile, in locu de a le discurca, era measurele radicali pucinu conveniau temperamentalui seu. Conte Andrass se osebesce in multe privintie de predecesorulu seu. Dinsulu este caracteru intregu, omu plinu de energie, spiritu resolutu si chiaru in tendintiele sale. Indiestratu cu instinctu politicu demn de insemnatu, gasesce repede ca prin unu felu de inspiratiune interna, measurele accomodate pentru fia care situatiune, si asta insusire mai alesu i-a cascigatu increderea nemarginita a partitei deakiste. (De unde si pana unde? dar' posturile celle grase, concessiuni felurite, etc. au ramas a fara din societala mediulocelora de infascinatiune? Red.) Acestoru preferintie unesce contele Andrassy mare dose de sinceritate. Ce pota unu omu de acestu calibru intre impregiurari date? nu se pota usioru prognostica (ast'a este cea mai intellepta vorba din tote), dara potemu fi siguri ca sub conducerea sa, „politic'a ostrungurescu neci irresoluta neci inactiva nu va fi.“ Dupa acesta caracterisare dragalasia, diariul francesc dà lui Andrass se intellega, ca consolidarea Franciei este intru interesulu Ostrunguriei. — Vedi bine ca este, dara numai daca Francia va fi consolidata, potinte, precum au fostu, atunci si numai atunci va

ave Ostrunguri'a interessa d'a se intorce catre Paris, pana atunci „Tempora si fuerint nubila solus eris.“

In dilele trecute vine una diaristu, probabilmente judanu, ca-ci acesti-a sunt isteti d'a esplotat tote impregiurari, si publica in „Nou'a Pressa libera“ unu fragmentu din notitiile sale, adeca unu dialogu intregu intre acelle diaristu si contele Andrass. Diaristul din Vien'a, spre a face reclam si mai mare lui Andrass, facu larma, infrantandu pre diaristul pentru indiscretiunea sa, dara „Lloydul de Pest'a“, adoratoriu mare allu patronului seu, observa ca diaristul n'a comis indiscretiune, pentru ca celle imparatiste de dinsulu sunt lucruri bine cunoscute totororui cari au avutu occasiunea d'a conversa cu D. Andrass. Intru adeveru cele puse in gura lui Andrass nu sunt neci noue, neci de importantia. Asié d. e. deschiaratiunea lui Andrass, ca cu Polonii n'are se se faca „transactiune“, ci numai „intellegere“, se sciea fara a o spune dsa, pentru ca acesta politica de semi-mesure domnesce de cete-va decennie in Vien'a si este traditiunale, de aici urmedia ca imperiul nu se pota consolidat si nu se va consolidat pana nu se va inaugura una politica radicala, pana nu se va schimbá sistemul de insiellatiune si de palliative. Ceea ce dice Andrass despre suprematia (domnirea) elementului nemtiescu, ca acesta trebeu nemtii se si-o assegure si ca Andrass i va sprinji, pentru ca dualismulu este intemeiatu pre acesta domnia, era este unu lucru prea cunoscut si conditiune de esistentia a dualismului. Caracteristica este inse devis'a duii Andrass in ceea ce priveste politic'a dsale, de intellegere cu Polonii sau cu altii, ca-ci cu cinismulu unui surugiu magiaru (cicosiu) dice „devis'a mea in astfelu de lucruri este: intr'u mana ovesulu, intr'al'a biciulu!“ si adauge, asié am facutu si facia cu Croati'a, unde se pare ca treb'a nu merge, dara a mersu totu-si...“ multiumita, vedi bine, intelleptei devise surugesi a duii Andrass. Cam aceasta procedura au urmatu-o D. Andrass facia cu Romanii transsilvaneni, arestandu activistolul ovesulu (n'a fostu ovesu, ci numai paie demicate, cu cari succede a insiella eaii) era passivistilor biciulu. Romanii ince nu porta frica mare de biciulu duii Andrass, neci a altui magiaru; ei sciu bine ca codoriscea lui este in man'a neamtului, era activistii d'entre romani (pucini cati sunt) voru astazi acusi ca in treista nu este ovesu ci numai paie.

D. Andrass face rea politica si neci reclamurile celor platite nu i potu folosi nemica. Politica de insiellatiune, de sila si oppresiune nu este politic'a cea sanetosa, pentru ca este impotente si acesta impotentia se va da acusi de golu, candu apoi D. Andrass va ave timpu de ajunsu a medita a supr'a deschiaratiunii deschiaratiunilor lumesci si mai alesu asupr'a deschiaratiunii politice inerinte dualismu-magiaro-nemtiescu.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 19. decembrie, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. D'intre ministri sunt de facia: Kerkapoly, Szlavay, Pauker, Tóth, Bittó si Pejaceviciu.

Dupa verificarea processului verbalu din siedintia precedenta, presedintele constateaza, ca deputatii Bartalomeu Mandy si Antonu Molnár sunt definitiva verificati.

Danielu Irányi, avendu in vedere alegerile die-tali viitorie, adresseza ministrului de interne urmator'a interpellatiune:

Considerandu, ca la alegeri se facu abusuri si corrumperi cu bani, cari pre de una parte impedeaca espressiunea vointiei libere a natunii, er' pre de alta parte submineaza moralulu publicu, intrebui pre dlu ministru de interne, daca are de cugetu a face unu projectu de lege pentru intempi-narea abusurilor la alegeri, si apoi a-lu presentá camerei catu mai curundu? — Interpellatiunea se prezinta ministrului concerninte.

Coloman Széll prezinta raportulu comisiunii centrale despre projectul de lege de indemnitate. Se pune la ordinea dilei pre siedintia de mane.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei si voteza bugetulu camerei pre lun'a lui decembrie cu 81.048 fl.

Urmeza a treia cetera a projectului de lege despre prelungirea monopolului de tabacu, care se si primește definitivu.

Dupa acesta camer'a trece la continuarea desbaterii

Pretiul de Prenumeratina
Pre trei lune . . . . . 8 fl. v.
Pre sase lune . . . . . 6 " "
Pre anul intregu . . . . . 12 " "

Pentru Romania:
Pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei
" 6 lune 16 " = 16 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa a timbrei pentru fiecare publicatiune separatu. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

speciale a supr'a bugetului ministrului de agricultura, industria si comerciu.

Moritz Wahrmann, raportorul comisiei financiare propune, ca sum'a de 15.000 fl., preliminata pentru infinitarea unei scoli de vinicultura in Tocaiu, se se sterga. Cu aceasta propunere consemne si Col. Ghyczy, raportorul votului separat.

Ministrul Szilágyy declara, ca una scola de vinicultura in Tocaiu este de mai mare insemnata, decat scola agronomica din Keszhely, si infinitarea si sustinerea ei cere mai pucine sacrificie de la tiera, decat cum cere scola de la Keszhely. In fine recomenda camerei votarea celor 15.000 fl., care suma se si voteaza.

Sub rubrica 9 sunt preliminati 12.000 pentru reuniunea „Istvántelek.” Comisiunea financiară propune votarea, er' votulu separatu stergerea acestei sume.

Pauu Szontagh desaproba maniera reuniiilor private de a se basa pre sprințul statului. Mane poi-mane nu va mai fi nice una reuniune in tota Ungaria, carea se nu cera ajutorin de la statu si astu-feliu ideea d'a se sprijini insu-si se ingropa si dispars cu totul. Oratorele se declara deci contra votarii sumei d'in cestiune, carea inse, submitiendu-se la votu, se accepta.

Sub titlul III: alu estra-ordinariului „Institutul statului pentru nobilitarea cailor” se voteza cu totalu 270.000 fl. — Sub titlul IV: „Institutul medical de vite in Pest'a” sunt preliminati 304.818 fl.; comisiunea financiară propune a se vota numai 163.818 fl., dar' votulu separatu cere stergerea sumei intrege. Coloman Ghyczy motiveaza votulu separatu, de-si n'are nici una perspectiva, ca va reesi, si cu tote ca nu este ascultatu de cei d'in drept'a, cari voteza posturile bugetului, fara a le luă in stricta considerație si precumpenire.

Raportorul M. Wahrmann respinge aceasta imputatiune, er' Ioana Paczolay declara, ca chiar stang'a este cea neconscientiosa; este caracteristica si-a intemplatu, ca ea a votata chiaru contra votului seu separatu.

Coloman Ghyczy si Col. Tisza respingu aceasta imputatiune, ce se arunca pre nedreptu in facia partidel stange. De altintre Tisza se supune, daca camer'a va decide, ca sub nice una rubrica nu va vota una suma mai mare, decat cea propusa de comisiunea financiară.

Franciscu Deacu regreta, ca desbaterea a luate un tonu asid de vehementu. Opusetiunea are chiamarea, dupa pusetiunea sa, d'a controla si d'a indemnă la mai multa economia, si daca majoritatea voteza totu-si mai multu, de catu propune opusetiunea, atunci responsabilitatea inca cade a supr'a majoritatii. Oratorele nu pot accepta propunerea lui Tisza, ca se nu se voteze mai multu, decat propune comisiunea financiară. Se pota intempla, ca unele erogatiuni se sa fie de folositorie, precar ince comisiunea financiară nu le-a considerat, precum s'a intemplatu acesta in 1870, candu s'a votat pentru scopuri scolare cu unu millionu mai multu, de catu a propus comisiunea, si inca chiar la initiativa unui membru alu opusetiunii.

Mai departe se voteza fara observatiune: titlul V. „telegrafele” cu 234.000 fl., titlul VI. „polit'a sanitaria a porturioru si litoralelor” cu 10.550., titlul VII. „edificiul postal si telegraficu d'in Pest'a” cu 800.000 fl. si cu acesta bugetulu ministeriului de agricultura, industria si comerciu este deplinu deliberata.

Urmeaza bugetulu ministrului de justitia. Pre anulu 1871 s'a votat, ca recerintie ordinarie, 3.576.470 fl., pre-

anulu 1872 sunt preliminati 10.190.094 fl. Va se dica, cu 6.673.624 fl. mai multu ca in anulu 1871, pentru ca atata se recere pentru organisatiunea tribunalelor de prim'a instantia.

Franciscu Chorin ie cuventul spre a-si da in generu parerea a supr'a bugetului ministeriului de justitia. Oratorele nu este multumitul cu procedura ce o a observat ministrul de justitia cu ocaziunea numirilor. Dupa parerea dsale nici pre terenul justifariu nu se executa astfel reformele, ca se croiesce una multime de legi, ci d'in contr'a, daca legile se aduca in unitate si in modu organizat. Precum se vede, guvernul considera organisatiunea justitaria de unu instrumentu politicu, ceea ce oratorele nu pota aproba, dar' cu tote acestea primesc bugetul pentru ca totu-si e mai buna una justitia rea, decat nici o justitia.

Emericu Hodossy reflecteaza oratorelui precedentu la unele observatiuni d'in partea prima, inse par-tea a dou'a o trece cu vederea, pentru ca nu este destul de obiectiva.

Ioanu Vajda si-esprime parerea de reu, ca guvernul tiene in centru unu numru asid mare de oficiali; dupa aceea se plange a supr'a protectiunilor si consideratiunilor politice, cari au servit de cincisura la numirea presiedintilor de tribunale. Ba ce e si mai multu, consideratiunile politice au servit de indreptariu chiaru si la alegerea locurilor pentru tribunale si judecatorieelor ceruiale. Tote aceste considerante facu pre oratoru se voteze contra primirii bugetului.

Danielu Irányi nu voteza nimicu pentru ministrul de justitia, pentru ca a numitul mai multi oficiali d'in timpul lui Bach, decat s'ar fi recerutu.

Coloman Széll accentua, ca cu catu sunt mai mari recerintele in bugetulu ministrului de justitia, cu atatul mai mici sunt cele d'in bugetulu ministeriului de interne, prin urmare nu se pota dice, ca intr'adeveru recerintele ministeriului de justitia sunt prea mari.

Ministrul de justitia, Stefanu Bettó, nu vré se reflecteaza la observatiunile referitorie la sistemul de organizare, pentru ca n'are de cugetu a intră in polemica cu oratori precedenti; atat'a inse observa, ca la numirele judecatorilor si-a procurat informatiuni d'in tote partile, le-a luate in consideratiune stricta, a judecatu a supr'a materialului ce i s'a presentat, asid incat acum pota se asigura, ca dispusiunile sale sunt luate in cunoscinta deplina si cu cea mai buna conscientia.

Camer'a primesce bugetulu ministrului de justitia ca base pentru desbaterea speciale, carea indata se si incepe.

Sub titlul 1 alu ordinariului „administratia centrala” sunt preliminati: 241.710 fl. — Ministrul Bettó declara, ca, afara de posturile degă sterse, se mai potu sterge inca 13.000 fl. d'in competintele personale. Ince pentru acesta roga camer'a, ca, avandu in vedere ca localitatea officiale a ministeriului de justitia n'are incapere de ajunsu, se voteze pentru chiria 25.000 fl. in locu de 17.000 fl., cari sunt preliminati. — Camer'a primesce acesta propunere si sub titlul 1. voteza 234.150 fl.

Urmeaza titlul 2. „curtea de cassatiune.” Preliminati sunt 172.620 fl. Comisiunea financiară propune votarea acestei sume. Camer'a primesce propunerea si voteza, mai departe, sub titlurile 3 si 4: pentru tribunalul supremu 379.876 fl., pentru tabl'a reg. d'in Pest'a 628.324 fl. si pentru tabl'a reg. d'in Tergulu-Muresiului 118.670 fl.

aluvionu, formatu d'in depozitele celor mai d'in urma deslocari ale pamentului. Délurile purcedu d'in Bucovina, si intra in judetul Dorohoiu. Pre la Mihoreni, intra in judetul creșt'a ceea mai inalta de déluri, cari la Culiceni se ramifica si purcedu, unele spre Prutu, si altele spre Siretu, despartindu cu calmele loru si scurgerea apelor. Apucandu culmea délurilor ce mergu spre Prutu, ajungemu la Ibanesci, care este punctul celu mai inaltu d'in totu judetul...

Pre culmea délurilor celor mai inalte se vedu d'in distantia in distantia movile, cari sunt de buna sema facute de omenii ce au călcatu pre aceste locuri in timpurile cele mai deparate de noi.

Interiorul acestui semi-cercu de déluri este ocupat cu albiele mai multa sau mai pucinu manteze ale apelor Volovetiulu si Calulu, cari impreunate se scurge d'a dreptulu in Prutu; Boldos'a si Podrig'a, ce se unescu cu Basieu si Jijia, care, dupa ce strabate lacul Ezerului de langa tergulu Dorohoiu, primindu d'a drept'a ap'a Ibanesci si d'a stang'a paruriile Buchaiulu si Cobila, trece apoi in districtul Botosani. D'incolo de culmea care apera fundul acestor d'in urma vali, se intinde basinul Siretelui, ce occupa in acestu districtu numai ocolul Berhomelui, marginintu in partea sa nordu-vestica prin albia Molnitiei.

Plass'a Hertie stă intre culmea délurilor, intre ap'a Mamornitiei, ce curge spre N. si intre Prutu, fara de alte ruri mai inseminate de catu Siniheulu si Herti'a; a Cosinlei se destinde impregiuriu Bahaiului, Cobilei si Jijiei; a Prutului-de-josu e strabatuta de Ibanesc'a si de Basieu, prin a Prutului-de-josu curge Podrig'a si Volovetiulu, era in plass'a de campu a Basieu si se impreuna tote aceste d'in

Sub titlul 5. „tribunalele financiare de apelatiune” sunt preliminati 27.035 fl. — Comisiunea financiară propune a se vota numai 26.835 fl., er' votulu separatu cere, ca sum'a intreaga se se sterga, seu daca nu, Col. Ghyczy propune, ca se se lasa celu pucinu in suspensu, pana ca camer'a va decide a supr'a projectul de lege, relativ la aceste tribunale. — Propunerea lui Ghyczy se accepta.

Camer'a voteza mai departe sub titlurile 6-8: pentru procuraturele supreme reg. d'in Pest'a si Tergulu-Muresiului 44.280 fl.; pentru tribunalele regesce si judecatorieelor ceruiale 7.717.920 fl.; pentru institutul chimicu 2000 fl.

Titlul 9. referitorul confinie militare se lase in suspensu. — Camer'a voteza apoi, la propunerea comisiunii financiare, urmatorile sume: sub titlul 10. ca erogatiuni pentru institutele penale 77.791. fl. si ca perceptiuni 58.529 fl.; sub titlurile 11 si 12: spesee pentru oficiale cartilori funduari 9760 fl., bani de pensiuni 500.000 fl si in fine, estra-ordinariulu in sum'a de 472.700 fl., si in acest'a.

Siedint'a se redica la 3 ore d. m.

Clusiu 18. dec. 1871.

Dle Red.! Daca cum-va nu te-a incunosciintiatu inca nemenea despre rezultatul alegerilor municipali in Comitatul Clusului, — éta te incunosciintiezu cu in vre-o cäteva rondu.

Comitatul Clusului are 820 membri in comitetu. Astfel 160 virili si 160 alesi. Intre virili sunt 15 romani era intre alesi, in 8 cercuri alegatorie a comitatului, esf pre parte romanilor urmatorul resultat. La B. Hunyad 5 la Gileu 3, la Siardulu-ung. 8, la Mociu 5, la Siopteri 10, la Fratra 16, la Milasius 19, la Teaca 6, la Olalta 72 a numeru.

Considerandu ca indrepatitii la alegere au fostu numai cei ce au fostu inscrisi ca alegatori pentru diet'a d'in 1869 considerandu, ca acelora liste s'an compusu fara concursul romanilor, cari atunci s'an abstienutu dela alegeri, era pri domnii pusetiunei pre parte loru s'an pusu chiaru si gida in intre nobili, — resultatul este indestulitoru; era se chiaru multumitoru, daca unul d'intre intelectualii nostri d'in cerculu Siopteriului si Mociului erau mai circumspecti.

Altmentrelea conducerea alegerilor d'in partea romanilor s'a intemplatu prin unu comitetu centralu d'in Clusiu si prin subcomitete infinitate in fia-care cercu electorale de tempuriu.

De unele abusuri oficiose inca s'ar pota spune că ce-va. Aceleia inse se potu vindecă numai pre calea loru. Un'a totu-si o amintescu, de inveti pentru cei nepatti.

Romanii de tempuriu si-au tiparit listele candidatilor loru, si le-au imparituit printre alegatori. Judele procesuale d'in Siopteri si tramis pandurul seu, de au adunat siedule romanilor si li-au datu altele in locu. Aici cei incrementati d'in partea romanilor cu impartirea, trebuie sa prevegeze pana la fine, ca cu ce siedule se ducu alegori la alegere.

Nu pota se tacu nece de preotulu romanu d'in Siopteri. Acelu-a n'a impartitul list'a romana, ci a magiarilor la vre-o 41 alegatori romani d'in acea comuna. Intrebaturi fiindu de causa, s'a escusatu, ca de ace'a a facutu acesta, ca-ci se teme cum-că szolgabirelu Like, preste a caru locu trebuie se treca găsele poprii, i leva impusca. Se n-

urma riuri, spre a se aruncă mai la vale in Prutu. Insist asupr'a pozitii topografice si asupr'a hirografie districului, fiindu-ca sum convinsu, ca dispositiunea terenurilor si directiunile văilor apose au avut pururea cea mai mare influenta asupr'a asiediemintelor antice. Positiunea unor magure si movele pre culmi inalte, asiedierea celor multe cetăti pre maluri ripose, saparea santiurilor pre siesuri si d'a carmedisiulu văilor, stau doveda despre acesta, pretotindeni ca si in districtul Dorohoiu.

Plasa Berhometea. Svorista. — Încependu dara de la partea sudu-vestica a districtului, adeca d'in ocolul Berhometei, gasim in comun'a Svorista, situata pre malul dreptu alu Siretelui, done m a g ure cu versurele trunchiate, d'in cari un'a, numita Holia, este asiedata langa padure, la V. de satu, ea are 1,284 metri periferia la base si 140 metri inaltime. Cea-lalta, numita Caneghiu, (ore nu Kamennoghiu, ca ce ar inseamna pre slavonesce movila de petra) este in padure spre S. V. de satu; ea are 1070 m. periferia base si 227 m. inaltime.

Pariul Negru. — Pre malul dreptu al Siretelui, la media-di de tergulu Mihaileni, spre E. de tunulu Pariului-Negru, se afla, pre muchia unui délu prundu, una movila lata, avandu numai unu stanga (2 m. 23) inaltime, era spre N. de dins'a, alta in ovile mare, cu altele mai mici pe langa ea. Omenii d'in partea locului spunu, ca tote aceste movele sunt d'in timpulu unei batalii ce s'a datu la Hotinu.

Dersca. — Mai spre N., adeca d'incolo de délu ce marginescu basinul Siretelui, in văile despre Bubu-

EGISORA.

Cercetari a supr'a asiediemintelor antice in România

Monitorul romanu a publicat unu forte interesantu raportu alu dlui Al. Odobescu, estratu d'in alte raporturi ce i s'a fostu comunicatu de către ministeriul cultelor si instructiunii publice, privitor la tote localitătile d'in Romania ce se presupunu că aru ave pre ele una estată vechia seu pre unde s'a descoperit monuminte, cari aru fi contineutu tesaure istorice. Publicam cu preferentia acestui raportu alu Dului Odobescu, care este una lucrare de celu mai neconstestatu interesu pentru Romanii si istoria loru.

I. Notitie despre localitătile inseminate prin remasitie antic, in districtul Dorohoiu.

I.

Districtul Dorohoiu, fiindu marginintu spre N. si E. de riu Prutu, care formează in jurul lui unu arcu, era spre V. de ap'a Molnitiei, ce se impreuna cu Siretul, care-lu strabate in anghiu despre apusul, se afla prin acesta chiaru incinsu de trei parti că intr'unu breu de colnice, incununandu de una lature malul stangu alu Prutului, si de cea-lalta albiele Molnitiei si Siretului. D. inspector general, Ionu Ionescu, in raportulu seu asupr'a agriculturii districtului Dorohoiu, descrie intr'ast-felu acelui breu muntosu: „Délurile facu parte d'in terrenurile terciare inferioare (eocene). Văile sunt compuse d'intr'unu teren de

ridi, dle redactoru, ci mai bine compatimesce pre bietulu popa.")

Selagiu, in decembrie 1871.

Instruirea adultilor.

Din impregiurarea allegerilor membrilor comitetelor cõtense, — unde am vediutu, cum cei mai multi din popor, nescindu cõti sõu scie, mergeau la urna cu biletul de votisare, ce adese contineau nume, despre cari allegoriul respectiv n'avea nici idea, preste totu poporului nequalificat a servit de instrumentu orbu in manile unor monopolisatori buni sõu rei de carturari, — adese mi vine aminte salutarea institutiune a instruirii adultilor, inainte inse de a vorbi despre acestu sujet, mi ieu voia a aminti unu incidentu, cã illustratiune la cele disse, chiaru din allegerile abié trecute.

La una allegere unu tierranu, ce nu scie nici serie nici cõti, cortesia din resoteri pre langa anumiti candidati contr'a altoru-a, incat nu se retienea nici de a injurã cu cele mai nealese cuvinte pre cesti din urma. In urma cortesinu despre care e vorba vine la urna de votisare, si-dà biletul de votisare, — care contineau numele candidatilor, in contr'a caroru-a cortesia cu atât'a furia. Erorea s'a intemplatu prea usioru; unu carturari din partita contraria i-a cerutu biletul de votisare, pentru a vedé, cine i sunt candidatii, inse asta a fostu numai apucatura, pentru că cu istetim sè-i schimbe biletul si sè-i redëe biletul contra-candidatilor. — Asta este inse numai o intemplantare mai neinsemnată, dar' cõte si mai cõte se intempla in vieti de tote dilele, candu poporului nescindu carte, patiesce cele mai mari daune, candu carturari fărã inima si consciintia esploteza nescindu poporului, lu insela, lu despicio de avere, lu aduce la sapa de iemnu. Si cu cõtu cultur'a poporale se estinde totu mai tare la poporele conlocuitorie, pana candu poporului nostru, «voiesce a trai totu cum au traitu parintii si protoparitii lui», cu atâtua aceste intortocature si insielatiuni miasive sunt mai dese, mai daunose si rechiamă, cã de o parte sè ne interesam de crescerea generatiunii tinere, de alta parte sè dâmu mana de ajutoriu acelorui fiu ai poporului, cari fărã de vin'a loru n'au invetiatu carte nu si-au insusitu baremu mediu-locele cele mai primitive ale culturei: cunoșintele serierii si cetirii, dar' aru voi a o suplini acum.

Factorii principali, ce sunt chiamati a contribui la invetiatura poporului, invetiatorii si preutii, sunt chiamati prim'a linea a cultivâ acestu teren, mai vîrtozu acum, candu dupa institutiunea instruirii adultilor, osteneleli liaru fi remunerate nu numai prin liniscirea si bucuria iniției, cã conlucra cõtu potu la luminarea poporului, ci si prin recompensatiune materiale. Anume: ministeriul de cultu si de instructiune publica a sustinutu si pentru acestu anu salutar'a despusestiune, cã pre totu insalu, care se occupa de instructiunea adultilor (estate de la 15 anni in susu) pentru fia-care individu, pre care lu invetia a cesti si scie, lu remunereza cu 3 fl., pentru unu individu, pre care lu invetia numai a scie, cu 2 fl. Asti, cã unu invetiatoru p. e. care ar' instrui 20 insi a cesti si a scie, va fi remunerat cu $20 \times 3 = 60$ fl.

Eca, dloru prenti si invetiatori, cã in cursu de una éra, contribuindu cu zelu la desceptarea poporului, desvatiandu tinerimea de la sieditorie si alte petreceri rele,

) Ba, unu astfelu de popa ar merită sè se faca gascaru!

Red.

dandu-i in mana lumin'a luminei, ati pot contribui cu sunulitie nu neconsiderabili la imbutatirea stării ve materiali.

Inceputul pot se va paré greu, dar' numai curagiul si vointia firma. Preutul si invetiatorul, cari sunt in atingere continua cu poporul, nu lasse nici una occasiune fărã a lui capacitate, cã asta este spre binele lui, sè-i splice desavantajele nescindutie si folosele scientiei, esemplu spre illustrarea acelor-a, dorere, nu lipsescu.

Instruirea adultilor in Selagiu s'a inceputu annulu trecutu; au instruitu de totulu 7 invetiatori romani, cari au capetatu remuneratiuni cu totulu 667 fl., suma destulu de frumosca; d'inte unguri au instruitu mai multi invetiatori si duoi preuti, cari toti asemenea au capetatu aproape la 700 fl. remuneratiune.

Estu-tempu instruirea era s'a inceputu in mai multe comune, si e de insemnat, cã in comunele, unde si annulu trecutu s'a tienutu instruire adultilor, numerulu non-inscri-silorum la invetiatura mai pretotindeni s'a dupcatu facia de numerulu celor din anulu trecutu. Doveda chiara cã numai inceputul e greu si cã esemplulu bunu atrage. Date secure inca n'am la mana, dar' potu affirmă cu securitate, cã in intregu Selagiul de presinte frecuentea cursurile de instructiune de adulți cam la 500 insi romani. In annulu trecutu au invetiatu a scie si cesti in intregu Selagiul preste 200 adulți romani, si daca din acesti 500 numai 300 (de securu) voru face totu aceea, éca in duoi anni s'ar produce unu contingentu destullu de frumosu de carturari betrani si juni, si urmandu totu asiè numai 10 anni, abié amu avé romanu mai teneru de 40 anni care sè nu scia cesti si scie.

Nu potu lasa neamintitul aci, cã nici estu tempu nici unu preutu romanu (din 100) nu se ocupa de instruirea adultilor, pana candu din preutii unguri reformati (60) 6 si-asla cea mai mare desfatare, ba si-tienu de santa detorintia a instruă adulți, pentru cari firesc voru capetă si remuneratiuni dupa norm'a dñsa. — Cu atâtua este mai mare zelulu la invetiatori, cari in o emulatiune nobile lupta care de care sè faca mai mari progresse si in asta directiune. Onore invetiatorilor selagiani, cari si-precepui atâtua de bine chiamarea!

Cine ar' voif a se in formă mai detaistu despre organizarea instruirii adultilor sè se adresseze inspectorilor scol. civili respectivi, caroru-a este concretu conducerea causei.

C.

Nr. Prot. 337. ex. 1871. Preacinstitorul Parinti Protopopii si Administratori protopopesci!

Dupa ce in Aradu iese Foi'a literaria-besericcesca „Sperantia”, care este organulu teologilor romani de religia nostra din Aradu, si este sub redactiunea colegialea membrilor Societatii de lectura, si sub auspiciole superioritatii scolastice, si apare de doue ori in 1-lea si 15-lea a fia-carei lune, si prietu ei este pre anu 4 florini, er pre diumetate de anu 2 florini val. austri; si dupa ce m'amu convinsu, cu foi'a acest'a „Sperantia” cuprinde si latiesce cunoșintie temeinice, de care clerulu si carturarii nostri potu inavutu sciintiele loru bisericcesci si scolare, precum si cele istorice ale desvoltarii Bisericei noastre cele multu cercate, carea asta-di se bucura de o pusetiune de tignita, si face inaintare in vieti sa d'inlauntru si d'in afara; si in fine, dupa ce vedu cu bucuria, cã amintit'a foia „Sperantia” inaintedia pre terenulu bisericcescu

in România, este una doveda, cã in acelui locu au fostu d'in vechiime intariture.

Movila Hertianului. — La anulu 1865 s'a gasit aci intr'e movila mare, care a datu si numele seu acestui catunu, spre E. de tergulu Hertiei, una a bie de feru $2\frac{1}{2}$ coti (1 m. 60) lungime si 0 m. 1 latime, muchia ei era grosa si ruginita. D. Alecu Georgiu din Botosani, fiindu atunci subprefectu, a luatul acestu obiectu.

In periulu Baranica spre media-di de tergulu Hertiei, sè dice cã s'ar fi gasituna bucata de peptariu de feru (euirasse).

Oroftiana. — Intre ambele catune Oraftiana-de-susu si Oroftiana-de-josu, pre malulu Prutului, la S. de celu d'antieu si spre apusu de alu duoilea, pre unu delu forte naltu, accoperita cu padure, se vedu duoe-spre-dieci si anturi in lungime de cete 40 pana la 50 prague (267 m. 60 — 334 m. 50), cu directiune de la N. spre S. si coprindu intre ele unu spatiu cã de 4 falcii (57,200 m. □). Acelu locu se numesce Cetatuia Sasiloru.

Fundul Hertiei. — In comun'a ce porta acestu nume, la S. E. de tergulu Hertiei, pre unu delu cu padure spre media-di, se vede una innalitura de pamant lungu cã de 100 stangini (223 m.) si lata 70 stangini (156 m.). Ea este taiata in curmezisul cu duoe siantiuri. In intrulu ei se gasesc caramide, sigura si alte remasitie. Traditiona dice, cã s'au urmatu aci batalie si cã loviturele erau pornite de pre altu delu ce stă improativa, la distanta cã de 2,000 metre, si unde s'au gasitui nisice bulgari de skija gauriti, ca de 20 oc'a (26 kil.) unulu.

afia comun'a Dersc'a. La S. de satu este una magura mare de petrisiu, avendu pre d'insa doue movile prabusite la midilocu de cete 7 palme (1 m. 95) innaltime fie-care, un'a este situata pre verfulu magurei, cea-lalta pre cost'a ei despre resaritul.

Totu in acea directiune, pre loculu numitul Berezena (pre slavonesc insemnata locu cu mestecani) se afla unu siantiu cã de 70 prague (468 m. 30) lungulu, de 6 stangini (13 m. 38) latulu, si 2 stangini (4 m. 46) aduncu, ale carui capeteie dau, de una parte, in ap'a Buhailu si de cea-lalta in periulu Bubaiasulu; pamantul din siantiu e aruncat in partea despre apusu; la midilocului lui se afla una cormatura. De la siantiu inainte spre V., este una suprafacia plana quadrata, cupriosa intre siantiu si intre cele doue gârle, si intre una padure care este spre apusu, improtiv a siantiului. Intinderea acelei suprafacie este cã de 40 falcii (572,000 m. □). In acelui locu se dice cã ar' fi esistat inca din timpii paganilor una cestate cu una porta de feru spre resaritul, acolo unde se vede adi si cormatura siantiului.

Plasa Hertiei. — Intre délurile spre media-di de tergulu Hertiei, in comun'a Ternauca, se dice cã au esistat odiniora pre locuri siesse, mai multe movile si ugorane, cari cu timpulu s'au risipit din cauza aplanarii locurilor prin cultura.

Pre délulu numitul Zamca, la apusu de satu, se dñece asemenea cã a fostu odiniora una cestate de pe tra, din cari se vedu inca ore-cari urme. Numele chiaru de Zamca (de la slavonesc Zamoca cetate, castel,) care remasu acestui délu precum mai multor altor localităti

unimea duchului intru legatur'a pâcii si a bunei cointelegeri: pentru aceea vinu a atrage atentia Preacinstielor. Vostre la acestu jurnalul bisericescu, si a Vi-lu recomandă cu aceea, cã acesta harthia archierescă sè o comunicati intregului nostru cleru, cã sè tienă fia'a acesta, si sè faca, cã si carturarii, si invetiatii nostri sè se prenumere la ea.

Sabiul, 1 decembrie, 1871. Alu Vostru alu toturor de totu binele voitoriu Archiepiscopu si Mitropolit romanu ortodoxu Andreiu m. p.

VARIETATI.

* * (†. Necrologu) Avramu Massinu, canonicu onor. alu diecesei Logosiului, protopopu si parochu rom. gr. cat. in Suburb. Fabrica Temisiorei, barbatu premeritatu, stimat si iubit de toti cari l'a cunoscutu, ajunsu la adance betranie, au repausat in 9. dec. a. c. Massinu a fostu de nascere din Transilvania, au studiatu la Blasiusi in dfilele eppului Vulcanu au venit, cu multi altii, (cam intre anni 1815—20) in diecesea Oradii-Mari, unde s'ar pri-mutu in seminariul teologicu si dupa absolvirea teologiei, numitul parochu in Petrani, langa Beiusu, unde au lassat placute suveniri. Au avutu doi feciori zelosi junii romani si de mare sperautia, Alessandru, fostu profesorul gimnasticu in Beiusu la an. 1848/9, si Giorgiu, fostu oficialu comitatense, dura parintele celu bunu nu potu ave multu timpu bucuria intrinsii, cã-ci crud'a morte i rapu pre amendoi deodata, fiindu inca in florea vietiei. Dorerea, pentru atât'a perdere, numai mortea i-a potut-o alină. — Fia-tierin'a usiora si memori'a binecuvantata!

* * (Dlu Titu Liviu Maiorescu e demissiunat) Monitorul romanu publica urmatorul anunciu: „Dupa incredintarea data de rectorul universitatii din Iasi, cã dlu Titu L. Maiorescu, profesor de filosofia la acea universitate, absenteza de la postulu seu de la 18. octombrie espirata, fara a ave congediu, ministeriul, aindu pre consiliul permanent alu instructiunii, in vedere aviselor sale din 10. si 23. noiembrie, si in virtutea art. 390 din legea instructiunii, a considerat pre dlu Titu L Maiorescu demissiunata din postulu seu de profesor la d'sa universitate. — Ministeriul dura publica concursu pentru ocuparea catedrei de filosofia de la universitatea din Iasi, care concursu se va tienă, conformu legii, la universitatea din Bucuresci, in diu'a de 25. martie 1872, la orele 12 din dî, inaintea juriului ce se va institui la acea epoca, in conformitate cu legea.” — „Informatiunile” adaugu, pre cum dico, spre mangaiarea studintilor lui Maiorescu, cã in martie, la diu'a publicata pentru concursu, dlu si-va reluat catetră in poterea unui dreptu ce legea resarva in cursu de trei ani profesorului, a poté revenit la catredrele de la cari ar' fi demissiunata.

* * (In Silistra), s'a constituitu una societate romana pentru cultur'a si limb'a romana. Presedintele acestei frumose societati, carea si-a datu marele rolul alu culturii romane in numerosele sate si orasie romane din vechia imperatia a Asanilor, este escelintele profesore, care de cai-va ani conduce cu patriotismu scoalele romane din Silistra si satele vecine. Elu apelleaza la concursulu toturor romanilor bine-senitiori. Fia-care romanu poté devin membru alu acestei societati, ajutandu-o numai ce unu lou nou (50 cr. v. a.) pre luna. Cu banii ce se voru poté adună, societatea are sè ajute scoalele romane, sè mai inființeze si altele, sè organizeze unu inceputu de biblioteca romana in Silistra. Speram, cã neci unu romanu nu va intarzia

Plasa s'a Prutulu de susu. Suhariulu. — Pe pol'a meridionale a délurilor, pre un'a din valile din cari se formă riulu Basieului este comun'a Suhariulu; acolo pre una campia despre resaritul se afla trei movile, numite movile Codrii. Una are 45 stangeni (100 m. 35) circumferinta la base si 10 stangeni (22 m. 30) inaltime; cele-lalte duoe sunt inca si mai mici; au cete 25 stangeni (55 m. 75) impregiurul basei si 6 stangeni (13 m. 38) inaltime.

Pomerla. — Comuna Pomerla se afla mai spre apusu in lunc'a Jijiei; la resaritul de satu, pre loculu numitul Ruginoșulu, sunt si acolo trei movile asediate in directiune drepta, cea mai mare din ele are 3 stangeni (6 m. 69) inaltime si 16 stangeni (35 m. 68) periferia, la base; verfulu ei este ovalu si gaurit (fara induoala de cautoriori de comori); cele-lalte duoe, egali intre ele au abie 2 stangeni (4 m. 46) inaltime si 4 stangeni (8 m. 92) circumferinta la base si ele au verfulu de forma ovale.

In acesta comuna spre V., este unu délu padurosu numitul Delulu comorilor, unde se vedu una multime de grope de differite dimensiuni facute de către cercetatorii de comori.

Pre unu altu délu, dlu Delulu caramidilor, cu suprafaci'a inclinata spre N. E., sapandu nisice omeni la 1858, au gasituna ola de lutu de forma lungureta, contineandu ossemente omenesci. Acea ola a fostu indata ingropata en vre-o 40 stangeni (89 m. 20) mai spre V.

(Va urmă).

a devenit unul d'in spriginitorii romanescei societati d'in Silistri'a.

* (Ministeriul ungurescu de cultu si instructiune) publica concursu pentru ocuparea postului de professoru-diriginte la nou intitiatulu institutu d'in Oradea-Mare pentru crescerea de mosie magiare si romane, impreunat cu una clinica (spitalu). Emolumintele sunt 800 fl. v. a. salariu anualu. Doritorii d'a occupa acestu posta au a-si asterne recursele ministeriului ungurescu de cultu si instructiune publica in Bud'a de la diu'a publicari concursului (29. noiembrie) in siese septemane, documentandu prin atestate valide ca au absolvit studiile medicale si in deosebi cele despre artea de obstetricia (mositeriu), activitatea loru de pana acum'a, si ca sciu limb'a magiara si romana. Atragemu atentia unei putenilor nostri doctori de medicina a supr'a acestui concursu, invitandu-i a recurge catu mai numerosi, pentru ca, numindu-se la postulu acestu unu magiaru, germanu sau altii, cari nu au cunoștinția despre limb'a romana, guvernul si antagonistii nostri se nu ni impune ca n'avem neci unu barbatu versatu in aceasta specialitate a scientiei.

* (Prim'a adunare generale) a nouilui comitetu in cotelu Solnoculu-de-mediu locu si in Crasna se va tine la 28. 1. c. Totu atunci va fi si restaurarea, adeca alegelea nouilor oficii cattensi. Ar' fi de dorit, ca membrii romani ai comitetelor cattense se se prezenteze cu totii la adunarile amintite si se collocere din poteri a si-validitate drepturile, mai vîrtozu in privint'a limbei romane in ramurile administratiunii.

* (Armata, flota, poporatiunea si imposetele in Russi'a) Pana la anul 1866, Rusia avea in timpu de pace 578,000 omeni sub arme. In casu de isbucnire a vre-unui resbelu, ea potea avea 868,000 omeni. Adi reorganisarea armatei ascurata imperiului, in casu de resbelu, 50,954 oficeri si 1,650,000 soldati, impartiti in 1293 bataliuni si 280 escadrone. Numerul tunurilor — cum s'a mai spusa — e de 2278. Trupele mobile din partea europeana a Rusiei sunt compuse din 876 bataliuni de infanteria — 948,860 omeni — 208 escadrone si 996 sotnie sau 109,000 omeni; 2488 tunuri servite de 81,800 omeni si in fine de 16 bataliuni cu 19,000 omeni trupe de geniu. Catu despre flota, ea numera adi, in Rusia europeana, 295 nave si fregate cu 1754 tunuri. Ministrul de resbelu a ordonat a se grabi construirea nouilui fortu de la Kiev. Flota de pe Marea Negra se maresce inca cu trei bastimente cuirasate. Dupa ultimele raporturi statistice, poporatiunea Rusiei e actualmente de 7,831,728 individi dintre cari 34,000,000 barbati si 35,000,000 femei. Clasa lucratilor, compusa de individi de la 18 pana la 60 ani, numera 17,919,600 omeni si 18,379,249 femei. Afara de aceasta clasa mai e un'a compusa de copii de preste 14 ani si de betranii mai mari de 66 ani; aceasta categoria represinta 12,369,200 individi de sex masculin si 12,049,327 de sex feminin. D'in sum'a totala de 75,831,728 omeni, 69,000,000 platescun contributiuni si 6,800,000 sunt aperati de plata. Sum'a anuale a toturor impositelor e de 257,976,166 ruble, afara de contributiuniile particularie cari singure se suia la 34,000,000 ruble pre anu. Dupa nou'a organisare a armatei, fia-ce omu, chiar fiul unicu necessariu pentru sustinerea familiei, va trebui sa se porte arme. Tote trupele ruse — dice „Journal de Moscova" — sunt inarmate cu pusci cari se incarcă pe la calata. In prima-vîr'a viitora aceasta armata va fi impartita in districtele militarie din Caucasi, Siberia si Turchestanu. Preparativele de resbelu vor fi terminate catu se poate mai curundu — dice acela-si diuaru — si guvernul va fi silitu sa chiamă junimea rusa sub arme, incepandu de la tinerii cari au 17 ani impliniti. Numai bateri'a cuirasata de la Cronstadt va costă trei milioane de ruble. (Coresp. Slave).

* (Invitat de prenumeratiune la „Transilvania") fîo'a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu. Acestu organu alu numitei Asociatiuni va intră cu 1. ianuariu 1872 in alu cincilea anu alu vietiei sale. „Transilvania" a fostu pana aci, in lini'a prima, archivulu pentru actele si pentru tota activitatea Asociatiunii transilvane, ale carei concluse si leale tendintie se vedu essecutate cu tota precisiunea possibile de catra unu comitetu, care stă la innalzimea chiamarii sale, pentru ca elu cunoscere adeveratele lipse si neajunsuri ale poporului. Mai departe „Transilvania" fû acelu locu de convenire alu barbatilor de litere si scientia, in care se tracteza numai materie si cestiuni serioze, caru studiu indelungu, prin urmare si reculegere a poterilor spirituali, „Transilvania" va continua si pre venitoriu, a se occupa mereu de istoria nostra nationala. Pretiul abonamentului pre unu anu face 2 fl. v. a. pentru membrii Asociatiunii, 3 fl. pentru nemembri, era pentru strainetatea 1 galbinu imperialu. — Abonamentul se face de-a-dreptu la cancelari'a on. comitetu alu Asociatiunii in Sabiu, si numai pre unu anu intregu. D'in cursurile celor patru ani trecuti se afla esemplarile legate usioru, cate 3 fl. unulu, si se vendu la comitetu in Sabiu.

Oferte benevoile

pentru intemeierea fondului scolei normale romane din Lapusiu-ungurescu.

List'a Nru. 6 prin staruinti'a Dlu Alessandru Boche si elu, capitanu supremu in districtulu Nasaudului, au incursu 130 fl. 30 cr. v. a. si anume:

1. d'in cerculu Nasaudului : DD. Ales : Bohatiellu, capitanu supremu 5 fl. v. a. : Gregoriu Moisilu, vicariu 1 fl.; Leontinu Luchi, pretore c. r. in pensiune 1 fl.; Artonu Marcusiu, asesore; Ioanu Florianu, protofiscalu; Dr. Stefanu Popu, fisicu districtualu cate 2 fl. v. a. — Florianu Michesiu, vfiscalu; Dr. Constantin Moisilu, profesor; Ioanu Serbu, profes.; M. Lic'a asesore; Dr. I. M. Lazaru, directore si profes. gimnasiale; Jacobu Pavela, archivariu judec.; Florianu Marianu, jude proces; Joanu Margineanu, asesore; Gregoriu Mhialasiu, jude opidanu; Fr. Mihailasiu; G. Belteagnot, Georgiu Mutulu invet.; Ilie Horgosiu, practicanu la fund.; Stefanu Popu, parochu, cate 1 fl. v. a. comunitatea opidana Nasaudu 5 fl. Macedonu Grigorie, not.; Teod. Ruleanu, Basiliu Nasculu jude; Gavrila Linulu, notariu; Stefanu Aculu jude; Stefanu Popu, colectoru; Joanu Lazaru invetatoriu; Teodoru Pupeza primariu com.; Ilie Bucovu, proprietariu, cate 50 cruceri; comun'a Telciu, ca corpum morale 3 fl.; comun'a Salv'a 1 fl. 50 cr. v. a.; sum'a 41 fl. v. a.

2. d'in cerculu Rodnei : D. D. Basiliu Grozea, preotu gr. c. 22 fl. Ioanu Popescu, cond. la cartile fund. 2 fl.; Leonu Horg'a, Cirilu Popiczka prof. c. r. in pens., Gregoriu Hangea, Iovu Botta, oficialu in pens., Iosifu Balu, preotu, Clementu Lupsianu, parochu, S. Bartok, medicu, Ioane P. Popu parochu r. c., Lazaru Danila notariu, Cosma Cotulu invet.; Ilarionu Filipoiu preotu, cate 1 fl. Efr. Gottlieb si Zah. Corbulu negot. cate 50 cr. Danila Iliesiu, Iacob Kieselstein cond., Zaharia Bindiu, cate 40 cr. Karacsonyi János 30 cr. Georgiu Iliesiu, Moise Motofelea, Ioane Avramu, Longinu Corutiu, Gavrila Gondoru, Clemente Tomi, Andrei Partene, Stefanu Steopanu, Buzescu Kristof, Bányai István, Atanasiu Olariu, cate 20 cr. Izsák, J. Reiter, Partene Grefini, Ionita Pomuhacs, Lazaru Sotu, Leontinu Popu, Iliesiu Pomuhacs, Chifor Cigla, Luc'a Olariu, L. Danila, cate 10 cr.; sum'a 40 fl. 70 cr. v. a.

3. d'in cerculu Borgoprundului : O. Dni Danila Lic'a, asesore si Nicolau Rusu, jude proces. cate 2 fl. Nicolau Tamasiu cancelistu, Stefanu Tursi'a notariu, Atanasiu Usieriu esactoru, Simeone Popu adj. cerc. comun'a Borgo-Suseni, Cassianu Curea, comun'a B. Maresieni, Stefanu Pavelu not., comun'a Bistriciora, Teodoru Siatu not., Pantilimonu Pahone, Moise Popu parochu, Teodoru Vrasmasiu parochu, Pollak Izsák si unu nume nedescrivabilu cate 1 fl. v. a. Demetru Pascanu, jude, Pavelu Bufulu not., Ilarionu Zifulu jude, Stefanu Vrasmasiu servitoru judecat., Mihaiu Maijeri, primariu, Joane Parasca notariu in Borgo-Dioseni, Domide Morariu invetatoriu, Leonu Ausu economu, Elia Buta esactoru pens. Iacobu Tursi'a not. Istode Sorianu, Gregore Baloiu, V. Flore primariu comunale, Simeonu Mistricu primariu, Petre Andreic'a primariu, Carolu Danu proprietariu, Alesandru Pascanu, Andronu Burbulu, Samson Soviu, Ionu Tursi'a, Gregoriu Tamasiu cate 50 cr. Gavriliu Rusu 40 cr. Danila Brusiu 30 cr.; sum'a 30 fl. 20 cr. v. a.

4. d'in cerculu Sangiorgiu, comun'a Sangiorgiu ca corpum morale 5 fl., com. Lesiu 2 fl. M. Halitia proprietariu, Clementu Loginu adj. L. Grauru prop. Georgiu Lic'a si comun'a Neposu cate 1 fl. v. a. Simeone Tanco protopopu in Sangiorgiu 30 cr. ? Mihaiu Domide invetatoriu trivialu, Gavrila Nechiti invet., Mihaiu Malaiu, Leon Ganateanu cate 30 cr. Ieremie Siorobetea invet., Atanasiu Gagiu not. A. Stiopoe, Stefanu Utalia invet., Nechita Ciocicu primariu, Ioane Chit'a preotu, Nicolae Savulu primariu, A. Onitiu primariu, Vasile Strîncanu, morariu, S. Popu not., Cosma Guzu collectoru, cate 20 cr. Gergely Garabecu negotiatoriu, Ioanu Popu, fetu bes., Isidoru Moginu primariu, Macedonu Bogatu, Dumitru Candale, Taliștru Tofanu Nechita primariu in Neposu, cate 10 cr., — sum'a 16 fl. 40 cr.

5. d'in cerculu Zagrei, comun'a Mocodu 1 fl. si Toma Hontila jude procesuale 1 fl., suma 2 fl.; sum'a preste totu face 130 fl. 30 cr.

De la dlu Paulu Lebu parochu gr. cath. in Sialdorf s'a primitu 2 fl. adica: Dsa 1 fl. si dela baseric'a gr. cath. din Sialdorf 1 fl. v. a.; sum'a 132 fl. 30 cr. v. a.

la care adaugandu-se sumele pana acum'a incuse de 105 fl. 70 cr. resulta o suma de 238 fl.

Pentru cari oferte benevoile se aduce, in numele comitetului, cea mai profunda multumita atatul Domnului Capit. supr. Aless. Bohatiellu, catu si D. D. contrubitoru.

In legatura cu acestea se aduce la cunoștinția publica si urmatori'a :

Faptă de imitatu.

Gabrielu Manu, advocat in Desiu si jude supr. in pensiune, — luandu in consideratiune starea scolei normale din Lapusiu-ungurescu, au oferit spre intemeierea fondului ei frumos'a suma de 500 fl. (dî: cinci sute florini v. a.)

Era preotimea gr. c. din districtula Lapusiu in conferinti'a sinodale, tienuta la Suciul-de-susu, in 6 novembrie a. c. totu pentru intemeierea fondului scolei si-au oferit diumatate din subsidiulu imperatescu anuale, care-lu voru primi pre anulu acestu-a, — pentru care fapte generose li se aduce multumita publica.

Demetru Varna.

Sciri electrice.

New-York, 18. dec Procesiunea societăti internationalilor, care s'a tienutu domineca, a decursu in linisce; parteciparea n'a fostu mare.

— Revolutiunea din Mecsicu se afla in scadere. Deputatiunea iapanesa a intreprinsu in 17. 1. c. una caleatoria dela Ieddo catra America si Europa.

Viena, 19. dec. Consiliul ministerialu a statutoritu discursulu de tronu, care se va rostii in 28. decembrie; — Camer'a magnatilor a alesu pre Schmerling de presiedinte si pre contele Wrba de vice-presiedinte. — Camer'a deputatilor va alege era-si pre Hopfen de presiedinte.

Versalija, 19. dec. Thiers a conferatu de nou cu deputati din tote fractiunile adunarii natiunale, spre a afla opinioniile loru in privint'a transferarii acestei corporatiuni la Parisu; Thiers insu-si s'a esprimat de repeste ori pentru transferare.

Londonu, 19. dec. Se vorbesce, ca Napoleonu are de cugetu sa petreca iern'a in Cairo, despre ce a si incunoscintiatu pre Chedivu, care a pregatit in data unu palatul si a informatu si Port'a si pre Thiers despre aceasta intențiune a lui Napoleonu.

Londonu, 20. dec. Reconvalescinta principelui de Wales merge spre bine; pericolul a disparutu.

Versalija, 20. dec. Principii de Orleans partecipara la sedint'a de ieri a adunarii natiunale; ei au ocupat locu in centrulu dreptu.

Cernauti, 20. dec. Optu deputati din collegiul II. alu proprietarilor mari si 3 ai comunelor rurale presintara presiedintelui tierei unu protestu contra legalitatii dietei. Protestul se trecu la unu comitetu ad hoc constatarioru din 5 membri.

Bucuresci, 20. dec. Representantels rusescu de aici, bar. Offenburg, fu chiamatu de guvernul seu pre calle telegrafica.

Madridu, 20. dec. Cabinetul a demisunatu; se accepta formarea unui cabinetu cu Zorilla.

Bern, 20. dec. Consiliul natiunalu a decis abrogarea pedepsei de morte, a sustinutu inse despusei legii militarie si pedepsa corporala.

Burs'a de Vien'a de la 20. decembrie, 1781.

5% metall.	58.15	Londra	117.30
Imprum. nat.	70.10	Argintu	116.50
Sorti d'in 1860	101.80	Galbenu	5.50
Act. de banca	809.—	Napoleond'or	9.31
Act. inst. cred.	323.80		

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Sifilitic'a si impotent'a,

fia vechie sau de curundu nascute,

se voru tratat dupa metodus homeopaticu de Dr. L. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru Nr. 6, etagiul II., usi'a nr. 15. de la 2—6 ore dupa media-di.

Acesto morbur se trateza a dese ori in modulu celu mai usioru cu doze mari de iodu si argintu viu, si acest'a se face numai spre ajungerea unui rezultat momentanu. Pacientii vindecati in modulu acestu-a voru cadu mai curandu sau mai tardu in morburile cele mai infricosante, incat in aduncele betranetie voru avea, dorere, a suferi greu de consecintele acestei tratari usioare si superficiale. Scutu contra acestora felu de pericule ofera metodus de tratare homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai ca vindeca dorerile cele mai incheiate, ci efectul lui este asa de binefacitoriu, incat nu lasa nici cea mai mica temere de urmari rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tienutu.

(2—12)